

KOŃ ZIMNOKRWISTY – wszechstronny towarzysz człowieka

Dorota Waraksa

Konie ras zimnokrwistych to konie wszechstronnie użytkowe, coraz częściej doceniane jako konie rekreacyjne w gospodarstwach agroturystycznych oraz w szkółkach jeździeckich, a także jako konie robocze w gospodarstwach ekologicznych. Stanowiły i będą nadal nieodłącznym elementem obrazu polskiej wsi, jednak ich równoważony temperament oraz łatwość współpracy z człowiekiem będące gwarancją bezpiecznej pracy z tymi zwierzętami sprawiają, że koń zimnokrwisty to coraz częściej modny towarzysz rekreacyjnych wypadów czy pierwszych kroków w siodle dla adeptów jazdy konnej.

Fot. Dorota Waraksa

Kadryl sulek w trakcie pokazów konnych w Kętrzynie w 2019 roku

Ogier Hirfel pokazy konne Kętrzyn

Fot. Dorota Warzecha

Ogier Rojfed, hod. SK Nowe Jankowice ur. 2013 po Fedor od Roja po Iwo i ogier Selaton
hod. Stanisław Procajło ur. 2018 po Bolton od Selamina po Rewir

Od wielu lat konie zimnokrwiste były nieodzownym elementem polskiego rolnictwa. Rozwój techniki i zmiana systemu gospodarowania na wsi sprawiły, że konie zostały w większości zastąpione przez maszyny, jednak nie zniknęły całkowicie z naszego krajobrazu. Konie ras zimnokrwistych do dziś stanowią największą część pogłowia koni w Polsce. Cechuje je łatwość wychowu, szybkie dojrzewanie i tempo wzrostu, dobre wykorzystanie pasz objętościowych oraz spokojny charakter, który wpływa na łatwość w układaniu przez człowieka. Rozwój agroturystyki w ostatnich latach przyczynił się tego, iż koń stał się zwierzęciem umożliwiającym czynny wypoczynek na łonie natury poprzez wykorzystanie do jazdy wierzchem, bryczką lub zimą saniami, a przyjazny charakter konia zimnokrwistego sprawia, iż ma on do tego szczególne predyspozycje.

Głównym sposobem użytkowania koni ras zimnokrwistych jest praca w zaprzęgu. Konie te ze względu na dużą masę ciała są zdolne do ciągnięcia ciężkich ładunków wykorzystując przy tym mniejszą pracę mięśni niż w przypadku szlachetnych ras koni zaprzęgowych.

W związku z rozwijającym się rolnictwem ekologicznym konie na powrót zaczynają prace przy uprawach gdyż nie można w pełni mówić o rolnictwie ekologicznym i produkcji zdrowej żywności przy wykorzystaniu maszyn. Koń zimnokrwisty świetnie pasuje do małych rodzinnych gospodarstw.

Ponadto konie robocze znajdują zastosowanie w pracy w trudno dostępnych dla sprzętu mechanicznego terenach, w lasach i na terenach podmokłych, a także

w parkach miejskich lub terenach chronionych, gdzie ważne jest zachowanie walorów naturalnych.

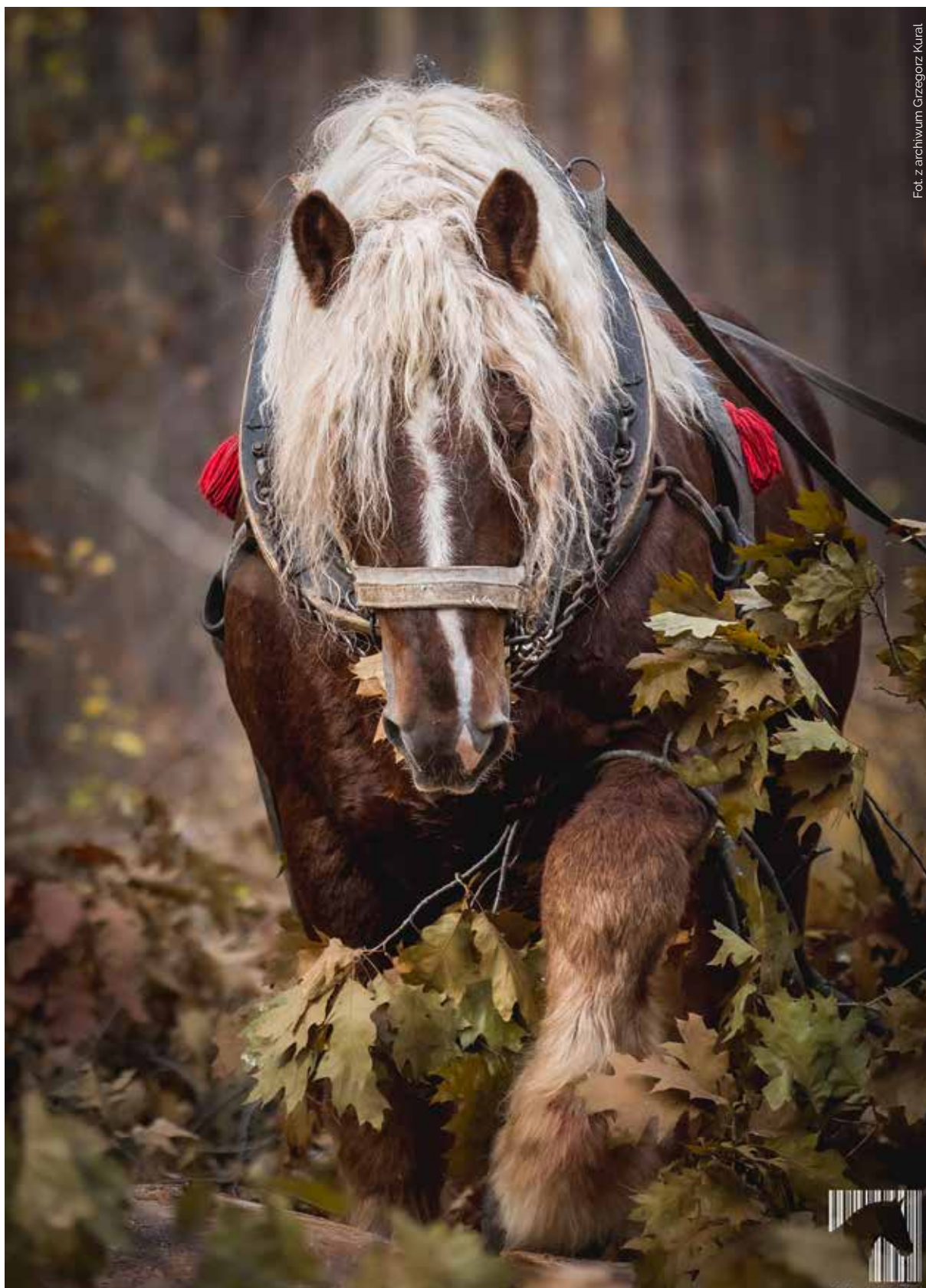
Łagodny i zrównoważony charakter koni zimnokrwistych sprawia, że znajdują one swoje miejsce również jako konie rekreacyjne do jazdy wierzchem.

Jedyną państwową stadniną koni zimnokrwistych w Polsce jest Stadnina Koni Nowe Jankowice, która wraz ze Stadem Ogierów w Kętrzynie stanowi centrum hodowli koni tej rasy.

Stadnina Koni Nowe Jankowice powstała w 1952 roku. Terenem jej działania były wówczas obszary dawnych Nieruchomości Ziemskich wchodzących w skład Centralnego Związku Hodowli Koni w Warszawie. Do tego zespołu stadniny należały gospodarstwa: Lisnowo, Bogdanki, Mędzrzyce, Szarnoś, Widlice, Nowe Jankowice z pododdziałem Klarnów, oraz do 1958 roku Ossówko i Święte. Początek koni rasy Polski Koń Zimnokrwisty hodowanych w stadninie dały duńskie klacze w typie belgów przybyłe z dostaw UNRRA oraz klacze jutlandzkie z Danii. W pierwszym okresie działalności SK Nowe Jankowice zasilala stada ogierów w Kwidzynie, Starogardzie i Łącku, potem w Braniewie, Kętrzynie, Bogustawicach, Łobzie, Białce, Książu i Białym Borze. Równocześnie prowadzona była hodowla konia pociagowego dla rolnictwa w oparciu głównie o konie rasy arden. Wynikiem wieloletniej pracy hodowlanej jest utrwalona, harmonijna budowa konia, wydajny i efektywny ruch oraz cechy przyjazne człowiekowi. Mimo słabnącej od czasów powojennych roli konia zimnokrwistego jako pociagowego, wykorzystywanego do ciężkiej pracy, rasa ta ma dziś wielu entuzjastów, a koń ten stanowi niezbędną

Mimo słabnącej od czasów powojennych roli konia zimnokrwistego jako pociągowego, wykorzystywanego do ciężkiej pracy, rasa ta ma dziś wielu entuzjastów, a koń ten stanowi niezbędny element polskiej wsi. Jego masywna sylwetka nadaje mu wręcz majestatyczny wygląd, a spokojny charakter czyni go lojalnym towarzyszem człowieka.

Ogier sztumski w pracy w lesie - Elar hod. Jan Walasek ur. 2014 po Ares od Ella po Bert

Fot. z archiwum Grzegorz Kural

Ogier Hirfel hod. SK Nowe Jankowice ur. 2011 po Rafael od Hilma po Nagar i ogier Label hod. SK Nowe Jankowice ur. 2012 po Elbadel od Likra po Bramin II

Fot. z archiwum Agnieszka Waraksa

Klacz Leila rasy PKZ w terenie

Fot. Dorota Waraksa

element polskiej wsi. Jego masywna sylwetka nadaje mu wręcz majestatyczny wygląd, a spokojny charakter czyni go lojalnym towarzyszem człowieka. Stado podstawowe w stadninie liczy 70 klaczy i około 250 koni. Od szeregu lat stadnina należy do ścisłej czołówki w rankingach przedsiębiorstw hodowlanych o czym świadczą zajmowane lokaty na czempionatach i wystawach.

Stado Ogierów w Kętrzynie powstało w 1877 roku. Obejmowało swoją działalnością południowo-wschodnią część Prus Wschodnich. Początkowo dominowały ogiery trakeńskie i wschodniopruskie. Polskie Stado Ogierów w Kętrzynie zostało utworzone w 1947 roku. Zostały w nim postawione ogiery pochodzące z reindykacji z Niemiec oraz ze stad i stadnin mazurskich. Do Kętrzyna trafiły również ogiery rasy fording i dole. Po II wojnie światowej poprzez rejonizację hodowli koni w Polsce nastąpiło przeobrażenie typu posiadanych

reproduktorów i w miarę upływu czasu wzrastał procentowy udział ogierów zimnokrwistych. Ponadto Stado Ogierów w Kętrzynie świadczy usługi hodowlane na punktach kopulacyjnych na terenie całego kraju, a głównie obejmuje swoim zasięgiem oddziaływania na hodowlę głównie województwa warmińsko-mazurskiego, podlaskiego, mazowieckiego i lubelskiego. Prowadzi również pensjonat dla koni, naukę jazdy konnej, przejażdżki zaprzęgami, zajmuje się organizacją wystaw, ogólnopolskich czempionatów i pokazów.

Konie ze Stada Ogierów w Kętrzynie wykorzystywane są między innymi do przejażdżek bryczkami dla turystów oraz biorą udział w pokazowym kadrylu sułek gdzie powożone są przez dziewczyny z klubu jeździeckiego działającego przy stadzie, stanowiąc niewątpliwie atrakcją dla publiczności na różnego rodzaju imprezach konnych. Zapraszamy do odwiedzania naszych „grubasów”!

Jedyną państwową stadniną koni zimnokrwistych w Polsce jest Stadnina Koni Nowe Jankowice, która wraz ze Stadem Ogierów w Kętrzynie stanowi centrum hodowli koni tej rasy.